

Změny v akademickém prostředí jsou nevyhnutelné. NKC – gender a věda spustí online kampaň k Mezinárodnímu dni žen a dívek ve vědě

5. února 2025 | Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR letos již podesáté oslaví Mezinárodní den žen a dívek ve vědě. 11. února zahájí měsíc trvající kampaň, jejímž cílem je upozornit na změny, které by se v českém akademickém prostředí měly stát. Česká věda nemůže dále ignorovat strukturální nerovnosti, které vedou k odlivu talentu a potlačování potenciálu žen a dalších marginalizovaných skupin. V duchu letošního mezinárodního motta *Accelerate Action* chceme skrz zapojení inspirativních vědkyň a studujících vědeckých oborů akcentovat, že změna je nejen žádoucí, ale nutná.

Co se musí změnit, aby byla česká věda férová pro všechny? Takové otázky si klade tým NKC – gender a věda a stejnou otázku položí českým vědkyním i studujícím vědeckých oborů. „K akceleraci změn potřebujeme vedení institucí a týmů. V první řadě je potřeba si připustit, že věda ne vždy funguje férově, že existují systémové překážky a že je odpovědností vedení institucí je odstraňovat. Je načase opustit přestavu, že jde o individuální volby vědkyň a o to, jak si to zařídí doma. Ne, je to o tom, jak to má nastavené vysoká škola nebo výzkumný ústav,“ říká Marcela Linková, vedoucí NKC – gender a věda.

Letošní kampaň NKC k Mezinárodnímu dni žen a dívek potrvá měsíc, až do březnového Měsíce ženské historie a Mezinárodního den žen. Jeho letošním mezinárodním mottem je **Accelerate Action**: proto i my chceme zdůraznit nutnost proměny v českém akademickém prostředí. Co vědkyním brání v rozvíjení úspěšné vědecké kariéry? Jakým bariérám musí čelit? Co by si přály*i, aby se změnilo?

Podle [nejnovějších dat](#) NKC – gender a věda je z hlediska zastoupení žen ve vědě Česko na nejnižší příčce všech zemí EU. Přitom ženy výrazně převažují počet mužů na všech stupních studia. Čelí však strukturálním překážkám, které jim znemožňují prosadit se ve výzkumu, natož ve vedoucích skupinách či vyšších příčkách akademické hierarchie. Tato situace poškozují nejen vědkyně samotné, ale oslabuje i kvalitu a pestrost české vědy jako celku.

Ženy i LGBT+ čelí stereotypům, hluboko zakořeněnému sexismu či šikaně už při studiích, nejčastěji je o takových případech řeč v souvislosti s medicínou. „O psychickém zdraví vědkyň a vědců a náročnosti jejich práce se čím dál častěji mluví v médiích, to ale ještě neznamená, že by akademické prostředí zaznamenalo reálnou změnu. Česká věda si však nemůže dovolit ztrácet talenty a čelit odlivu osob do jiných zemí či odvětví. Během kampaně chceme konkrétně ukázat, co vědkyně a studující zažívají, a jaké změny by potenciálně tento negativní trend zastavily,“ přibližuje za NKC – gender a věda Barbora Schneiderová.

V rámci kampaně vytvoříme webovou podstránku, na které připomeneme příběhy žen, na které historie či školní osnovy zpravidla zapomínají.

Mezinárodní den žen a dívek ve vědě vyhlásilo Valné shromáždění OSN v prosinci 2015 právě z toho důvodu, aby na nerovné zastoupení ve vědě poukázalo. Každoročně si tak připomínáme nejen celosvětově nízká čísla zastoupení žen ve vědě, ale především jejich důležitou úlohu v oblasti vědy a výzkumu.

Pro více informací sledujte web www.genderaveda.cz a sociální sítě NKC - gender a věda, především Instagram či LinkedIn.

FB <https://www.facebook.com/NKCgenderaveda>

LinkedIn www.linkedin.com/company/nkc-genderaveda/ / @NKC Gender & Science

IG @NKC_gender_a_veda

Kontakt

*Bc. Barbora Schneiderová, DiS., manažerka komunikace NKC – gender a věda,
tel.: 602 340 883, email: barbora.schneiderova@soc.cas.cz*

